„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Publikacja opracowana przez Małopolskie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego.
Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
"Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich" Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Budowanie sieci współpracy przez organizacje pozarządowe w środowisku lokalnym i pozyskiwanie środków finansowych na aktywizację ich działalności

KRAKÓW 2021

Publikacja bezpłatna przygotowana w zakresie operacji pn. „Budowanie sieci współpracy przez organizacje pozarządowe w środowisku lokalnym i pozyskiwanie środków finansowych na aktywizację ich działalności” w ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Plan operacyjny na lata 2020-2021.

Wydawca:

Małopolskie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego, ulica Czysta 21, 31-121 Kraków

Opracowano na podstawie materiałów uzyskanych od organizacji pozarządowych oraz pochodzących z Internetu.

Fotografia na okładce: www.freepik.com.

Kraków 2021 r.

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich

Odwiedź portal KSOW – www.ksow.pl

Zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Spis treści

Wstęp.....3

Małopolskie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego 5

Stowarzyszenie Doradców na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich 9

Warmińsko-Mazurskie Zrzeszenie LZS w Olsztynie.....10

Fundacja "Wspieranie i Promocja Przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach".....13

Forum Animatorów Społecznych.....15

Stowarzyszenie Gorce-Pieniny.....21

Lokalna Grupa Działania „Jagiellońska Przystań”.....25

Fundacja Rozwoju Regionu Łukta 27

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania 30

Lokalna Grupa Działania Ziemia Zamojska …….35

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Wstęp

Szanowni Państwo,

Niniejsza broszura jest opisem różnych podmiotów – organizacji pozarządowych –w ramach projektu pt. „Budowanie sieci współpracy przez organizacje pozarządowe w środowisku lokalnym i pozyskiwanie środków finansowych na aktywizację ich działalności” realizowanego w ramach KSOW.

Zarząd i Rada Małopolskiego Stowarzyszenia Doradztwa Rolniczego od początku swojej działalności badawczej i edukacyjnej zwracały uwagę na działalność organizacji pozarządowych na terenie Polski. Dowodem na to były i są liczne publikacje naukowe i popularno-naukowe członków Stowarzyszenia z tej problematyki, organizowane konferencje naukowo-techniczne, a także realizowane projekty badawcze. Niniejsza broszura opisuje organizacje pozarządowe, pochodzące z terenu województwa warmińsko-maurskiego oraz działające na terenie całej Polski. Ich opisy, mają na celu uświadomienie uczestnikom szkolenia, jaką rolę i znaczenie mają NGO działające na obszarach wiejskich.

Zarząd MSDR

Małopolskie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego

Małopolskie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego w Krakowie z siedzibą w Uniwersytecie Rolniczym (w skrócie MSDR) działa od 25.05.1993. Posiada osobowość prawną (jest zarejestrowane w Sądzie Wojewódzkim w Krakowie pod nr 928) i zrzesza osoby fizyczne oraz prawne. Stowarzyszenie jest również zarejestrowane w Central Consutancy Register of DG1A w Brukseli.

Celami Stowarzyszenia są:

- Inicjowanie sprzyjających warunków dla rozwoju doradztwa rolniczego i edukacji rolniczej.
- Ułatwienie aktywnego oddziaływania ośrodków naukowo-badawczych, w tym Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, jednostek doradztwa rolniczego i branżowych instytutów naukowo-badawczych na zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, a także na szeroko pojętą ochronę i kształtowanie środowiska naturalnego.
- Wykorzystywanie potencjału intelektualnego i badawczego uczelni i jednostek naukowo-badawczych w realizacji zadań zgłaszanych przez praktykę rolniczą.
- Rozwój doradztwa organizacyjnego, ekonomicznego, prawnego i finansowego dotyczącego infrastruktury gospodarczej wsi, gminy i regionu.
- Inspirowanie i rozwijanie twórczych inicjatyw zmierzających do przyspieszania przemian w środowiskach wiejskich, podnoszenia poziomu życia mieszkańców obszarów wiejskich, rozwoju technologii produkcji rolniczej i rynku rolnego, a także doskonalenie w tym zakresie.
- Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości rolniczej i pozarolniczej w środowisku wiejskim.
- Popularyzowanie problematyki ochrony środowiska naturalnego i ekologicznych metod gospodarowania oraz działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich.

- Aktywny udział w transferze wiedzy i innowacji oraz ułatwianie przepływu informacji o najnowszych zdobyczach nauki i techniki nadających się do zastosowania w praktyce rolniczej.
- Doskonalenie działalności zawodowej pracowników doradztwa rolniczego i edukacji rolniczej.
- Dążenie do podnoszenia poziomu życia mieszkańców obszarów wiejskich oraz aktywizacji młodzieży wiejskiej i seniorów.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- Współdziałanie z jednostkami doradztwa rolniczego, izbami rolniczymi, szkołami rolniczymi, organami władzy i administracji państwowej oraz samorządami terytorialnymi.
- Współdziałanie z właściwymi organizacjami w rozwijaniu przedsiębiorczości, spółdzielczości i pozaszkolnej oświaty rolniczej oraz współpracę z organizacjami społecznymi, jednostkami naukowo-badawczymi i produkcyjnymi, producentami i przedstawicielami agrobiznesu w kraju.

- Promowanie nowych rozwiązań technicznych, technologicznych, organizacyjnych i ekonomicznych dla potrzeb wsi i rolnictwa.
- Prowadzenie projektów badawczych i edukacyjnych przeciwstawiającym się procesom degradacji środowiska rolniczego, zjednywanie zwolenników zwalczania różnych form zanieczyszczania środowiska.
- Przygotowywanie i wydawanie materiałów informacyjnych, dokumentacyjnych, szkoleniowych i innych dla potrzeb działalności członków Stowarzyszenia.
- Inicjowanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, konferencji, warsztatów, seminariów i wizyt studyjnych.
- Inspirowanie i prowadzenie działalności naukowo-badawczej o charakterze utylitarnym.

- Prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie ze statutem i ogólnie obowiązującymi przepisami.
- Tworzenie wspólnych programów wdrożeniowych i upowszechnieniowych z innymi podmiotami.
- Współpracę z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, badawczymi, doradczymi, przedstawicielami agrobiznesu i fundacjami.
- Organizowanie praktyk i wizyt krajowych i zagranicznych oraz wymiany specjalistów doradztwa, producentów, przedsiębiorców i przedstawicieli instytucji okołorolniczych.
- Promocję działalności Stowarzyszenia w środkach społecznego przekazu oraz wobec podmiotów życia publicznego.
- Integrowanie różnych środowisk społecznych wokół zagadnień rolnictwa, gospodarki żywnościowej i ochrony środowiska.

Działalnością Stowarzyszenia kieruje 5-osobowy Zarząd. Za ustalanie kierunków działalności odpowiedzialna jest 8-osobowa Rada Stowarzyszenia, która sprawuje również nadzór nad realizacją zadań. Gospodarka finansowa jest pod kontrolą 3-osobowej Komisji rewizyjnej. Członkowie Stowarzyszenia to specjaliści z różnych dziedzin: ekonomii, zarządzania, przedsiębiorczości, rolnictwa, ogrodnictwa, agroturystyki, leśnictwa, techniki rolniczej, technologii żywności, kształtowania środowiska i innych. Stowarzyszenie korzysta z zaplecza technicznego UR w Krakowie, wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego i gmin biorących udział w projektach oraz posiada środki finansowe pozwalające na sprawną administrację i zarządzanie projektami. Stowarzyszenie było organizatorem i realizatorem kilkudziesięciu kursów oraz projektów edukacyjnych z zakresu przedsiębiorczości, marketingu, agroturystyki, badań rynku, zarządzania firmą, metodyki budowania strategii rozwoju lokalnego, kształcenia umiejętności komunikowania, WPR, Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej we współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi. Kursy te kierowane były do nauczycieli przedmiotów ekonomicznych w średnich szkołach rolniczych, rolników prowadzących gospodarstwa rolne i gospodarstwa agroturystyczne, osób zajmujących się dodatkową działalnością pozarolniczą, liderów wiejskich, właścicieli małych firm, doradców

ośrodków doradztwa rolniczego i izb rolniczych, przedstawicieli samorządów lokalnych, pracowników Oddziałów Regionalnych ARiMR, osób pozostających bez pracy oraz młodzieży wiejskiej. Działalność Stowarzyszenia ma na celu integrację środowiska naukowego z praktyką rolniczą poprzez edukacyjne działania innowacyjne wspomagające rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich w regionie Polski południowo-wschodniej, a w szczególności na obszarze województwa małopolskiego. W realizacji swych celów Stowarzyszenie współpracuje z szeregiem instytucji krajowych i zagranicznych. Będąc liderem w projektach Unii Europejskiej. Do chwili obecnej zrealizowało około 40 dużych projektów oraz ponad 20 kursów i szkoleń, których beneficjentami były różne grupy zawodowe i społeczne mieszkające na obszarach wiejskich.

Stowarzyszenie zajmuje się również działalnością wydawniczą, przygotowując i publikując własne czasopismo (kwartalnik „Wieś i Doradztwo", 95 numerów w wersji papierowej i elektronicznej), książki i podręczniki oraz materiały edukacyjne dla uczestników programów szkoleniowych organizowanych i realizowanych przez Stowarzyszenie. Stowarzyszenie organizuje także konferencje i seminaria. Ich tematyka jest zbliżona do tematyki programów edukacyjnych, jednakże uczestniczy w nich o wiele szersza grupa osób, w tym także pracownicy naukowi - wykładowcy z kraju i zagranicy, przedstawiciele administracji państwowej i samorządowej, parlamentarzyści. W okresie 25 letniej działalności Stowarzyszenie było organizatorem ponad 60 konferencji i seminariów. Stowarzyszenie specjalizuje się również w opracowywaniu strategii lokalnego rozwoju gospodarczego i społecznego (przy wykorzystaniu metody uczestnictwa). Do chwili obecnej opracowanych zostało 31 takich strategii dla gmin, miast i powiatów (m.in. dla: Borzęcina, Drwini, Jasienicy, Kłomnic, Lanckorony, Popowej, Porąbki, Przeciszowa, Wilamowic, Zarzecza, Łękawicy, Świątnik Górnych, Szczurowej, Stryszowa, Tuchowa). Pod kierunkiem członków Stowarzyszenia opracowany został Małopolski Program Rozwoju Wsi i Rolnictwa (1997). Więcej informacji o działalności MSDR można znaleźć na stronie internetowej: www.msdr.edu.pl .

Stowarzyszenie Doradców na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Misją Stowarzyszenia Doradców na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich jest wspieranie naszych partnerów - rolników, przedsiębiorców, a także samorządów lokalnych w pozyskiwaniu środków z zewnątrz w tym głównie w ramach projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Stowarzyszenie Doradców na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich obejmuje zasięgiem działania obszar całego kraju. Jest aktywnym członkiem krajowych i zagranicznych organizacji o podobnym profilu działania. Posiada odpowiednią bazę materialną (wyposażenie w sprzęt, systemy łączności i oprogramowanie) oraz merytorycznie przygotowany zespół doświadczonych ekspertów. Ponad to współpracuje z Centrum Rozwoju Obszarów Wiejskich działającym przy Uniwersytecie Warmińsko Mazurskim w Olsztynie.

Zajmuje się przygotowywaniem i realizacją projektów w sposób kompleksowy tj. od zapoznania się z możliwością pozyskania środków dla klienta, przygotowania niezbędnych dokumentów aplikacyjnych celem pozyskania finansowania z programów dotacyjnych, aż do rozliczenia końcowego inwestycji.

Komu Stowarzyszenie Doradców pomaga?

Specjalizuje się w pozyskiwaniu funduszy unijnych dla rolników, mieszkańców wsi, przedsiębiorców i samorządów lokalnych oraz podmiotów z sektora rybackiego. Stowarzyszenie Doradców na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich powstało w 2005 r. i jest organizacją pozarządową zrzeszającą przedstawicieli nauki, samorządów lokalnych, instytucji działających na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich (w tym doradców rolniczych, właścicieli firm zajmujących się konsultingiem). Celem Stowarzyszenia jest wspieranie rozwoju obszarów wiejskich w Polsce.

Stowarzyszenie Doradców zrealizowało dotychczas szereg projektów współfinansowanych ze środków europejskich w ramach takich programów jak:

1. Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
2. Program Operacyjny „Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”.

Stowarzyszenie Doradców na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w Olsztynie podpisało umowę nr 57/2021/US/DZP/POWR w dniu 22.02.2021 r. na przeprowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla nauczycieli akademickich i studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (UWM) w ramach projektu pt. „Uniwersytet Wielkich Możliwości – program podniesienia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania" realizowanego przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie na podstawie umowy nr POWR.03.05.00-00-Z201/18-00 z dn. 24.05.2019 r. z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju.

Warmińsko-Mazurskie Zrzeszenie LZS w Olsztynie

Warmińsko-Mazurskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Olsztynie

Najwyższą władzą tego Zrzeszenia jest Wojewódzki Zjazd Delegatów, który odbywa się co 4 lata. Wybiera on przewodniczącego, Radę Wojewódzką oraz Komisję Rewizyjną. Rada liczy od 21 do 45 członków. W obecnej kadencji jest ich 23. Przewodniczącym W-M ZLZS jest Zbigniew Michalak - od wielu lat prezes ostródzkiego klubu siatkarskiego MLKS/SMS Foto Ola, przy którym istnieje szkoła mistrzostwa sportowego. Zastępcami przewodniczącego są: Marek Konopka, Ludwik Jaczun i Benedykt Czarnecki, funkcję sekretarza pełni Marek Jaczun, a skarbnikiem jest Andrzej Kamiński.

Historia LZS na Warmii i Mazurach

Pierwszymi organizatorami życia sportowego na mazursko-warmińskiej wsi byli: Nartowski (nikt nie potrafi przypomnieć sobie imienia tego działacza), Eugeniusz Turowski, Jan Rabczyński i Jadwiga Tomkiewicz. W pierwszych latach swojego istnienia LZS-y walnie przyczyniały się do integracji młodzieży mieszkającej na tych terenach, a był to niezwykły konglomerat. Obok rodzimych mieszkańców tych terenów, przybyli tu rolnicy z Wileńszczyzny, obwodu Lwowskiego i Nowogródzkiego; słowem całego szeregu wsi i miasteczek, które po II wojnie światowej znalazły się poza granicami Polski. Zamieszkała tu także znaczna część

przesiedleńców z akcji „Wisła”, a więc ludność pochodzenia ukraińskiego. Jak podają kroniki, w 1947 roku w Olsztyńskiem istniały 23 LZS-y, które skupiały 326 członków. To pokaźna liczba jak na teren słabo skomunikowany i zaludniony, pokryty w dużej części lasami. W 1951 roku tych ogniw było już 510, a członków ponad 14 tysięcy. Na początku lat 50. XX w. rozpoczęło się cykliczne współzawodnictwo sportowe. Jako pierwsze zorganizowały się sekcje piłkarskie. Rozpoczęto też budowę pierwszych, prostych, ale nieodzownych w codziennej działalności kół i wiejskich klubów, obiektów sportowych. Jako pierwsze powstały „areny” w Stawigudzie, Wydminach i Kurzętniku. Nadal przybywało członków. Największy i najbardziej dynamiczny rozwój obserwowano w powiatach: giżyckim, ostródzkim i iławskim. Kolarstwo, lekkoatletyka i podnoszenie ciężarów były przez lata reprezentacyjnymi i eksportowymi dyscyplinami sportu z Krainy 1000 Jezior. Piłkarze długo nie mogli dorównać osiągnięciom klubów miejskich, ale po latach i do tego doszło. Kętrzyński Agrokompleks grał nawet w III lidze. Najciekawszym było jednak powstawanie sekcji uważanych dotychczas za typowo robotnicze. W Karolewie koło Kętrzyna, Lidzbarku Warmińskim, maleńkim Wołownie i Iławie powstały teamy bokserskie. Wielu młodych sportowców przyciągała też „królowa sportu” – lekkoatletyka. Marceli Mielka z Iławy, Bronisława Doborzyńska i Stanisław Gano z Kętrzyna, Janina Szerwińska z Karolewa, Andrzej Bakulin z Lidzbarka Warmińskiego, Sławomir Pyra i Tadeusz Ziółkowski z Biskupca Pomorskiego – dali jej początek. Poza wymienionymi zawodnikami wskazującymi kierunek do wielkiego sportu, przedstawicielami Olsztyńskiego, o których było głośno w województwie, nawet w kraju byli: Krzysztof Ferenstein, Stefan Grodzicki, Antoni Pacyński – jeździectwo, Tadeusz Awiżeń, Adam Bondar, Andrzej Komar, Edward Kuliś, Jan Lisowski – podnoszenie ciężarów, Jacek Fafiński (wicemistrz olimpijski z Atlanty), Zdzisław Kalisz – zapasy, Adam Brzozowski, Tadeusz Daukszewicz, Tomasz Łukaszewicz, Andrzej Sypytkowski, Klaus Teschner, Jerzy Żwirko – kolarstwo, Czesław Najmowicz, Ryszard Tulkis, Bernad Werner – lekkoatletyka.

Osiągnięcia tych ludzi to ogromna zasługa ich szkoleniowców. Do najdłużej pracujących, najwytrwalszych i mających najliczniejszą grupę „asów" byli: Ludwik Jaczun – podnoszenie ciężarów, Ginter Schulz – kolarstwo, Stanisław Grodzicki – jeździectwo, Józef Blank, Edward Szypulski – zapasy, Stanisław Gano, Roman Gieryszewski, Karol Paluch i Tadeusz Wójcik – lekkoatletyka. Działacze LZS zorganizowali na ziemi warmińsko- mazurskiej setki tysięcy imprez sportowych. Za swój trud i społeczne działania zostali uhonorowani licznymi odznakami. Najtrudniejszy okres w działalności to początek lat 90. XX w. Transformacja polityczna i gospodarcza sprawiła, że sport, rekreacja, turystyka, słowem cała kultura fizyczna zeszły na plan dalszy. Najpierw z powodu braku pieniędzy i za namową włodarzy gmin zlikwidowano etaty w radach gminnych LZS. Zwolnionych miano przyjąć na garnuszek urzędów. Tak też częściowo się stało, ale dość szybko zastąpili ich gminni urzędnicy, których głównym zadaniem było… przekładanie papierów. Bez liderów i pomocy państwa LZS umierały. Na koniec 1994 roku można było doliczyć się 207 ogniw i nieco ponad 10 tys. członków. Rady Gminne istniejące w 47 gminach i miasto-gminach działały różnie. Wsparcia i pomocy szukały w samorządach lokalnych. Sport wiejski rozwijał się tam, gdzie funkcjonowała najliczniejsza grupa społeczników. Do najaktywniejszych gmin należały: Dywity, Mrągowo, Bartoszyce, Ostróda, Kętrzyn, Barczew, Biskupiec, Reszel, Korsz.

Dane statystyczne

Na Warmii i Mazurach do LZS należy ponad 14,5 tysiąca osób, z czego ok. 10 tysięcy to młodzież do lat 18. Zrzeszeni są w 650 ogniwach, z których ponad 200 to kluby, UKS i ULKS. Co roku Warmińsko-Mazurskie Zrzeszenie organizuje ponad 7500 imprez sportowych i turystycznych, w których uczestniczy ponad 220 tys. osób. Najpopularniejsze dyscypliny to: piłka nożna, tenis stołowy, biegi przełajowe, taekwondo olimpijskie, lekkoatletyka, siatkówka.

Fundacja "Wspieranie i Promocja Przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach"

Fundacja "Wspieranie i Promocja Przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach" zajmuje się wspieraniem małych i średnich przedsiębiorstw. Powstała z inicjatywy instytucji angażujących się w rozwój Warmii i Mazur. Siedziba Fundacji znajduje się w Olsztynie.

Historia

Fundacja wspiera głównie działania związane z rozwojem lokalnym i regionalnym oraz te, które tworzą warunki dla nowych inwestycji pobudzających rozwój gospodarczy regionu. Powstała w 1996 r. z inicjatywy czterech instytucji:

- Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego
- gminy Olsztyn
- Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
- Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.

Fundacja została wpisana do rejestru instytucji szkoleniowych, a swoje działania realizuje w oparciu o najwyższe standardy. W lipcu 2006 r. stała się lokalnym ośrodkiem Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (KSU). W maju 2007 r. Fundacja uzyskała status organizacji pożytku publicznego (OPP).

Obecnie Fundacja realizuje następujące projekty:

- "Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych" – projekt przeznaczony jest dla szkół gastronomiczno-hotelarskich i ma na celu modyfikację systemu nauczania tak, aby dostosować go do potrzeb rynku pracy.

- "Wzmocnienie potencjału innowacyjnego i rozwój klastra stolarki otworowej w Polsce Wschodniej – kontynuacja działań" – projekt współfinansowany jest z funduszy Unii Europejskiej, którego celem jest promocja klastra stolarki otworowej.
- "Tradycyjna Kuchnia na Warmii i Mazurach" – projekt skierowany jest do regionalnej branży gastronomicznej i ma na celu wymianę doświadczeń wykładowców regionalnych z wykładowcami włoskimi. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Universita dei Sapori w Perugii.
- "PWP Warmia Mazury Powiśle kulinarnym regionem Europy" – projekt swoim zakresem obejmuje przeprowadzenie szkoleń 30 nauczycieli z czterech regionalnych szkół gastronomicznych i hotelarskich przez wysoko wyspecjalizowanych trenerów z Francji i Włoch.

Główne cele Fundacji to:

- inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działań w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy
- inicjowanie i wspieranie działań na rzecz tworzenia i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw
- wspieranie i prowadzenie działalności naukowo-technicznej, oświatowej i kulturalnej
- inicjowanie i wspieranie działań w zakresie ochrony środowiska

Cele określone w statucie realizowane są poprzez:

- świadczenie usług doradczych, szkoleniowych oraz informacyjnych
- świadczenie usług doradczych związanych z dostępem do środków pomocowych Unii Europejskiej dla przedsiębiorstw
- realizację konkretnych programów wspierających rozwój przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach

Fundacja "Wspieranie i Promocja Przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach" prowadzi różnego rodzaju szkolenia z zakresu:

- polityki regionalnej i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
- zarządzania projektami
- zarządzania zespołami projektowymi
- metodyki pracy z grupą
- prowadzenia szkoleń oraz metodologii warsztatowej
- sztuki prezentacji i komunikacji interpersonalnej
- metodologii MAPS (Metody Aktywnego Planowania Strategii)

Forum Animatorów Społecznych (FAS)

Jest grupą ludzi aktywnych świadomie przyjmujących na siebie rolę animatorów i edukatorów społecznych. Tworzy przestrzeń do dialogu oraz współpracy polegającej na wymianie informacji, doświadczeń, wzajemnym wsparciu, poszukiwaniu nowych metod i form animacji. Wierzy w możliwości ludzi, mając na względzie szacunek dla ich tradycji, kultury, tożsamości, wspiera rozwój oraz aktywność społeczności lokalnych.

Wszystko zaczęło się w 2008 roku, kiedy ruszyła w regionie pierwsza Szkoła Animatorów Społecznych. Wówczas to grupa 19 przedstawicieli organizacji członkowskich Sieci Wspierania Rozwoju Lokalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego HEROLD rozpoczęła swoją przygodę animacyjną. SAS pokazał im, czym jest animacja społeczna, jakie są funkcje animatora, w jaki sposób diagnozować potrzeby społeczne, czym są projekty animacyjne, jak tworzyć partnerstwa lokalne. Poszczególne moduły pozwalały im poznać kolejne tajemnice, porządkowały prawdy już odkryte, inspirowały, skłaniały do refleksji. Pokazały galerię osobowości, różnorodność podejmowanych działań, różne środowiska, metody i formy pracy, często odmienne problemy codzienności społeczników i to, co wspólne: animacja społeczna ukierunkowana na współpracę, aktywność i entuzjazm we wspieraniu rozwoju społeczności lokalnych. Tej energii, zapału oraz potencjału tkwiącego w grupie nie można było zmarnować. Ogrom ambicji i chęci wspólnych działań animacyjnych doprowadziły do powołania Forum Animatorów

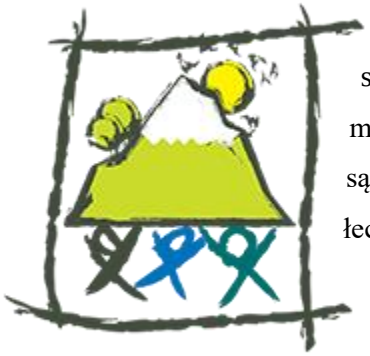

Społecznych Warmii i Mazur w dniu 24 czerwca 2009 roku, podczas Forum Aktywności Lokalnej w Zalesiu. Członkami założycielami Forum byli absolwenci SAS oraz jej główni trenerzy – Monika Hausman-Pniewska oraz Zbigniew Mieruński. Mottem przewodnim Forum stało się hasło „Góra z górą się nie zejdzie – ZMIEŃMY TO".

W kolejnych latach funkcjonowania animatorzy FAS postanowili usystematyzować swoje pomysły, inicjatywy, wzmocnić działania w regionie. Padła decyzja, w styczniu 2013r. Forum przekształciło się w stowarzyszenie, które obecnie liczy 44 członków, nie tylko z województwa warmińsko-mazurskiego. Stowarzyszenie to nadal chce, żeby Warmia i Mazury były regionem aktywnych społeczności, które rozwijają się w oparciu o zasoby przyrodnicze, kulturalne, historyczne i potencjał tkwiący w mieszkańcach.

Dotychczasowe, sztandarowe działania Forum to:

- warsztaty animacyjne o zasięgu lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim
- projekty animacyjne dotyczące kształcenia kolejnych animatorów, tworzących przestrzeń do wspólnej nauki i wymiany doświadczeń – Laboratorium Animacji Społecznej
- współtworzenie ścieżki pracy animatora społecznego ze społecznością lokalną
- wypracowanie modelu tworzenia i wspierania partnerstw lokalnych oraz kodeksu etycznego animatora społecznego
- współorganizacja regionalnego konkursu „Godni Naśladowania" w kategorii: Animator społeczny
- opracowanie autorskich pomysłów na organizację warsztatów animacyjno-integracyjnych, np. teatr w kręgu, gra terenowa „inicjatywa lokalna krok po kroku"
- wypracowanie koncepcji i współorganizacja regionalnego spotkania animatorów – Forum Inicjatyw Lokalnych
- inspirowanie i współpraca w realizacji blisko 20 regionalnych Szkół Animatorów Społecznych.

FAS to również grupa przyjaciół, która wzajemnie się wspiera, inspiruje do działania, wymienia doświadczeniami. Animacja społeczna to równocześnie ich sposób na życie. I to w tym sposobie odnajdują Oni dla siebie cztery główne kierunki rozwoju.

Edukacja na polu animacji

Obecnie animator to nie tylko ten, który np. zachęca i organizuje warsztat rozwojowy w swoim środowisku. Wachlarz jego umiejętności jest znacznie szerszy. Wychodząc z nowymi rozwiązaniami, naturalnym kierunkiem działań FAS stało się uczenie innych, w jaki sposób z istniejących narzędzi animacyjnych mogą korzystać w swoich społecznościach. Gdzie to się przydaje? Na przykład w zetknięciu z wciąż trudnym zagadnieniem partycypacji społecznej. I o ile można przekazywać informacje w sposób techniczny, o tyle przystępniej i z większym efektem wykorzystania tych informacji, można zaproponować animatorom taki sposób działania, by ta partycypacja była rzeczywiście obecna w ich środowiskach. Zatem stają się oni bardziej kompetentni do prowadzenia różnych ról w swoich społecznościach, w zależności od potrzeb.

Animacja społeczna zaczęła się łączyć z rolą edukatorów społecznych. To wybrzmiewa również w samym statucie FAS. Potrzeba ta widoczna jest także w działaniu. Przejawem tego był m.in. cykl edukacyjny Szkoły Edukatorów Społecznych, Akademia Rozwoju

Lokalnego czy współorganizowana Szkoła Umiejętności Trenerskich (gdzie odbiorcami byli nauczyciele). Szkolenia nadal mają charakter głównie animacyjny, a ważne przy tym staje się uczenie osób dorosłych. Cykle prowadzone były już we współpracy z partnerami regionalnymi, m.in. dla Stowarzyszenia ADELFI z Ełku, Departamentu Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Dla członków Forum obszar edukacji jest szczególnie ważny. Bo od wielu lat widzą, że z edukacją w Polsce jest coś nie tak. Rodzi się więc potrzeba zmiany systemu, jest też chęć

zaproponowania własnego rozwiązania. Stopniowo dojrzewa chęć stworzenia ośrodka edukacyjnego, z autorskim modelem uczenia. Zmiana w systemie edukacji, która znosi egzamin na koniec szkoły podstawowej, stwarza pole do działań. Animatorzy FAS chcą wzmacniać dziecięce i młodzieżowe pasje, które są dalekie od oceniania. Bo na tym znają się doskonale.

Narzędzia i metody animacyjne

Odwieczną potrzebę poszukiwania rozwiązań i przydatnych narzędzi w pracy animacyjnej, członkowie Forum spełniają w drugim obszarze działań. Na przestrzeni lat, największym ich poletkiem doświadczeń były: animacja podwórkowa (czego przykładem jest projekt na olsztyńskim Zatorzu) oraz poszukiwanie nowej roli animatora (dotychczasowa ścieżka pracy animacyjnej była – w odczuciu animatorów FAS – zbyt projektowo ujęta, przesiąknięta wskaźnikami; potrzeba jest zatem powrotu do tego zapisu i jego uaktualnienie, w oparciu o nowe doświadczenia i refleksje z pracy).

W tym obszarze mieszczą się również strategiczne rozwiązania na skalę ogólnopolską w obszarze aktywnych społeczności, które służą rozwiązaniom systemowym, w których też animatorzy biorą udział (Strategiczna Mapa Drogowa Rozwoju Sektora Obywatelskiego w Polsce – Partnerstwo Tematyczne 21 „Działania na rzecz wspierania aktywności w społeczności lokalnej, w tym inicjatyw obywatelskich, nieformalnych ruchów, nowych organizacji pozarządowych”).

W działalności Forum coraz bardziej wybrzmiewa potrzeba zaangażowania się w alternatywne formy edukacji, nowoczesne szkoły, szkoły otwarte na potrzeby uczniów, współpracujące z rodzicami. Tego przejawem był projekt COOL – czyli ciekawi, otwarci, odważni licealiści. Bez formalnych partnerów, ale jako poszczególni członkowie stowarzyszenia, animatorzy zaangażowali się w ten projekt. Powstał w nim model szkoły, który członkowie FAS chcieliby widzieć w szkołach publicznych. Pozwala on nauczycielom poznać

takie metody pracy, w których zaczynają oni być dla ucznia wspierającym partnerem. Ponadto zdobywają wiedzę z zakresu procesu grupowego, który dotąd nie był zauważany, a silnie oddziałuje na efekty uczenia się. Z nowej wiedzy wreszcie skorzysta też młodzież. Przy wykorzystaniu aktywnych metod uczenia, czerpią znacznie więcej niż przy pracy w oparciu o standardowy system edukacji – mogą poczuć przy tym swoją sprawczość, wzmocnić poczucie odpowiedzialności za własne wybory, a sama nauka zaczyna być przyjemna i praktyczna. Jest więc czas, by model ten powielać w kolejnych szkołach.

Promocja aktywności społecznej

Dostrzeganie środowisk potrzebujących animacyjnego wsparcia, wspieranie zauważonych animatorów lokalnych, których wzmocnić może wiedza z wypracowanych już rozwiązań, a także regionalny konkurs „Godni Naśladowania" w kategorii „Animator społeczny" – w tych zagadnieniach Forum najbardziej zabiera głos, działając, współorganizując, promując postawy. Dzięki temu, wychodząc poza swoje grono, animatorzy pokazują w regionie, że to nad czym pracują, rzeczywiście działa, i to z powodzeniem.

Wypracowane narzędzia i metody animatorzy FAS starają się upowszechniać również wśród instytucji prowadzących różne programy grantowe. Celem tego jest zwiększenie świadomości decydentów o zmieniającej się praktyce pracy animacyjnej i wartościach wynikających z jej korzystania. Odzwierciedleniem tego jest fakt, że w zapisach formalnych perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020, pojawiły się takie pojęcia, jak „animacja społeczna", „animator w ośrodku pomocy społecznej" czy „streetworker" ,jako metody pracy z osobami biernymi i zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

Integracja

Animatorzy nie działają sami. Tworzą przestrzeń do spotkań i wymiany doświadczeń. Dotychczas w tym temacie sprawdzało się Forum Inicjatyw Lokalnej – wydarzenie, które w ostatnim roku, z braku finansowania, nie odbyło się. Są jednak podjęte kroki, by jego cykliczność przywrócić. Bo integracja środowiska samych animatorów też jest ważna. Poza tym – pozwala pójść o krok dalej. W ostatnich trzech latach animatorzy FAS przyczynili się do

powstania dwóch innych regionalnych forów – w województwie lubelskim i podkarpackim. Trwają też prace nad utworzeniem pomorskiego Forum Animatorów Społecznych.

Integracyjny rozwój Forum skierowany jest również do wewnątrz, do samych członków. Animatorzy regularnie spotykają się, za każdym razem dbając o to, by towarzyszył im wątek rozwojowy. Jednym z większych wątków, skierowanych właśnie do członków FAS, była Szkoła Umiejętności Coachingowych, czyli przestrzeń do rozwoju wewnętrznego. Dzięki temu animatorzy zdobyli nowe narzędzia do pracy z grupami, ale też mieli okazję nieco zatrzymać się, zaobserwować, na jakim etapie rozwoju i życia jest każdy z nich. Był więc czas na przeformułowanie swoich pomysłów. Dla wielu było to wielce pomocne.

Plany na przyszłość

Na tą chwilę powyższe cztery obszary działania są głównymi kierunkami pracy animatorów. Chcą kontynuować realizację cykli edukacyjnych dla różnych grup społecznych, pracowników instytucji i organizacji, przygotowywać ich do lepszego wypełniania ról w środowisku, do współpracy, wspierania rozwoju kierowanego przez społeczność lokalną. Z pewnością pracować będą nad metodami, narzędziami pracy animatorów i edukatorów społecznych. W najbliższym okresie zwłaszcza rewitalizacja społeczna wymaga nowych rozwiązań i systemowego podejścia.

Na każdym kroku i w każdym regionie członkowie Forum spotykają świetnych animatorów, osoby, które inspirują, edukują, mobilizują do działania społeczności lokalne. FAS chce te osoby wzmacniać, nagradzać, tworzyć dla nich przestrzeń do edukacji, superwizji czy też wymiany doświadczeń. Od lat dojrzewa w nich również potrzeba dołożenia własnej cegiełki w rozwój ruchu edukacji alternatywnej, także tej ustawicznej. Może najbliższe lata doprowadzą do stworzenia szkoły, która, stosując aktywne formy nauczania, oparte o doświadczenia, będzie wspierała rozwój pasji i marzeń dzieci i młodzieży, przy zaangażowaniu rodziców i współpracy z wieloma partnerami. Na razie to marzenia – czyli dobry początek do urzeczywistniania.

Stowarzyszenie Gorce-Pieniny

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Gorce-Pieniny" obejmuje Miasto i Gminę Szczawnica oraz gminy wiejskie: Krościenko nad Dunajcem, Ochotnicę Dolną i Czorsztyn. Organizacja jest partnerem zrzeszającym sektor publiczny, społeczny i gospodarczy oraz mieszkańców. LGD „Gorce-Pieniny" świadczy usługi wspierające rozwój społeczno-gospodarczy obszaru oraz zwiększające jego atrakcyjność. Główne obszary działania Stowarzyszenia zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Misją Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Gorce – Pieniny" jest rozwój społeczno-gospodarczy oraz zwiększenie atrakcyjności obszaru poprzez wsparcie inicjatyw społecznych, lokalnej przedsiębiorczości i wykorzystanie unikalnych walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych obszaru.

Historia

Początki powstania Stowarzyszenia LGD „Gorce-Pieniny" wiążą się z udziałem dwóch gmin partnerskich tj.: pienińskiej gminy Krościenko n. D i gminy gorczańskiej – Ochotnica Dolna w Pilotażowym Programie Leader+ . Pod koniec 2004r. Gmina Krościenko wraz z gminą Ochotnica przy udziale małopolskiego Stowarzyszenia Uniwersytetów Ludowych w Krakowie złożyła projekt w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2005" w zakresie działania 2.7 „Pilotażowy Program Leader+" pt. Wsparcie procesu tworzenia Lokalnej Grupy Działania i Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich pod nazwą: „Szlakiem historii

i tradycji, Gorce – Pieniny" .Wniosek został zweryfikowany pozytywnie i został zatwierdzony do realizacji przez FAPA.

Program pilotażowy Lider + miał na celu pomoc w przygotowaniu społeczności wiejskiej do korzystania w całego programu LIDER, który był dostępny od 2007r. Środki przyznane w ramach Schematu I przeznaczone zostały na tworzenie Lokalnej Grupy Działania oraz opracowanie Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich, która zawierała analizę możliwości rozwojowych terenów wiejskich. Projekt wdrażany był na terenie w/w gmin i nosił nazwę „ Szlakiem historii i tradycji Gorce- Pieniny".

Wdrażanie Pilotażowego Programu Leader + rozpoczęto od powstania grupy inicjatywnej, której zadaniem było miedzy innymi poinformowanie społeczności zamieszkałej na terenie objętym projektem o pilotażowym programie Leader+, który miał na celu pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i ich zaangażowanie w tworzenie oraz realizacje lokalnych strategii rozwoju obszarów wiejskich.

Pomoc przy wdrożeniu programu na terenie 2 gmin udzielili przedstawiciele Małopolskiego Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych z Krakowa, którzy pomogli opracować Zintegrowaną Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich, która stała się podstawą do ubiegania o środki ze Schematu II.

Pilotażowy Program Leader + był pierwszym etapem związanym z analizą form instytucjonalnych dla powstającej Lokalnej Grupy Działania przez układ partnerski Gorce-Pieniny i otworzył przed mieszkańcami szanse ubiegania się o środki i dał możliwości, skupienia się w związki partnerskie składające się z osób publicznych i prywatnych. Proces ten zakończył się poprzez wybór stowarzyszenia jako formy prawnej Lokalnej Grupy Działania.

Po wyborze przez układ partnerski Gorce-Pieniny formy prawnej powstającej LGD prowadzone były konsultacje dotyczące projektu Statutu. Po określeniu ostatecznego brzmienia Statutu LGD „Gorce-Pieniny" w dniu 3 grudnia 2005r na spotkaniu KOMITETU Założycielskiego zostało powołane Stowarzyszenie. Komitet Założycielski Grupy Działania

„Gorce-Pieniny” stanowiło 30 osób, które zostały zarekomendowane do prac Stowarzyszenia przez 30 podmiotów z ternu gmin Krościenko i Ochotnica Dolna.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Gorce-Pieniny” działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.) ustawy z 7 marca 2007 o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.U. 2007 Nr 64 poz.427), rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1) oraz statutu.

Po zarejestrowaniu grupy (LGD) opracowana strategia była realizowana w ramach tzw. Schematu (etapu) II. W schemacie II mogły brać udział utworzone w Schemacie I Lokalne Grupy Działania (LGD). W maju 2007 roku Zarząd Stowarzyszenia „Gorce-Pieniny” rozpoczął realizację projektu pn.: Podniesienie atrakcyjności turystycznej i kulturalnej wsi pienińsko-gorczańskich „ Szlak atrakcji turystycznych w dolinie Dunajca” w ramach. Sektorowego Programu Operacyjnego” Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006 działanie 2.7 „ Pilotażowy Program Leader+” Schemat II. Zadania określone w projekcie związane były z wykonaniem analiz i ekspertyz, szkoleń ,oraz przedsięwzięcia o charakterze informacyjnym i promocyjnym i wsparcie doradcze LGD.

Stopień realizacji LSR w latach 2009-2015 określono na podstawie badania ewaluacyjnego przeprowadzonego w 2015 r. W ramach realizacji „Małych projektów” do finansowania wybrano 82 wnioski, dla których wypłacono 98,96% środków dostępnych dla działania. Z kolei dla działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” do dofinansowania wybrano 2 wnioski – budżet zrealizowano w 100%. Środki na „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” wypłacono

na 1 wniosek, czym zrealizowano budżet przeznaczony dla działania w 98,5%. Najwięcej w stosunku do złożonych wniosków wybrano do dofinansowania w zakresie działania „Odnowa i rozwój wsi”. Na 12 złożonych wniosków, wsparcie otrzymało 12 – wszystkie zrealizowane zostały przez Jednostki Samorządu Terytorialnego. Środki dostępne dla działania wykorzystano w 100%. Na wszystkie działania łącznie wypłacono 2 504 602,38zł, co stanowi 99,41% środków przeznaczonych na wdrażanie LSR. Osiągnięto 100% zakładanych wskaźników.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gorce-Pieniny realizowało również projekt współfinansowany ze środków Fundacji wspomagania wsi pt. Zima w 36 odsłonach. Był to projekt kulturalno-edukacyjny aktywujący i integrujący młodzież z gmin Krościenko n/D i Ochotnica Dolna. Zarówno wartość projektu, jak i kwota dofinansowania wnosiła 2 000 zł. Drugim istotnym przedsięwzięciem, była realizacja projektu w ramach Programu współpracy transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007–2013 pt. Twórcy Ludowi Pogranicza polsko-słowackiego. Projekt polegał na opracowaniu i wydaniu albumu Twórcy Ludowi Pogranicza polsko-słowackiego oraz organizacji warsztatów z twórcami ludowymi, których celem była próba uchwycenia wspólnych korzeni i podobieństw wynikających z sąsiedzkiego położenia. Wartość projektu wynosiła 54 516,43 zł, kwota dofinansowania 46 338,96 zł.

Obecnie w skład Stowarzyszenia LGD „Gorce-Pieniny” wchodzą 4 małopolskie gminy położone w powiecie nowotarskim tj.: Krościenko nad Dunajcem, Ochotnica Dolna, Czorsztyn /od 2008 roku/ oraz Miasto i Gmina Szczawnica /od 2015r./. Łączna liczba zameldowanych mieszkańców obszaru LGD na dzień 31 XII 2013 r. wynosiła 30 115 mieszkańców . Powierzchnia obszaru objętego LGD wynosi 348 km². Średnia gęstość zaludnienia w obszarze wynosi 87 osób/km^2. Bezpośrednie sąsiedztwo administracyjne, wysoka spójność pod względem przyrodniczym, historycznym, kulturowym i ekonomicznym sprawia że Gminy obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju „Gorce-Pieniny”, zachowują wysoką spójność. Obszar LGD Stowarzyszenia położony jest na pograniczu Polsko-Słowackim. W strukturach Stowarzyszenia Gorce-Pieniny spotykają się cztery grupy mieszkańców: przedstawiciele samorządu, organizacji społecznych oraz przedsiębiorców i mieszkańców.

Lokalna Grupa Działania „Jagiellońska Przystań”

Stowarzyszenie o nazwie Lokalna Grupa Działania „Jagiellońska Przystań” zarejestrowane zostało w rejestrze stowarzyszeń w dniu 21 listopada 2008 r. przez Sąd Rejonowy w Lublinie. Nazwa LGD „Jagiellońska Przystań” nawiązuje do dwóch elementów stanowiących o specyfice obszaru: spójnej i rozległej sieci hydrograficznej obejmującej zlewnie trzech rzek Piwonii, Tyśmienicy i Zielawy, jeziora i stawy oraz tradycji historyczno-kulturowych regionu – związków z dynastią Jagiellonów. Brzmienie nazwy zostało określone w tym kształcie w celu jasnej identyfikacji zasobów i potencjału regionu. LGD „Jagiellońska Przystań” obecnie obejmuje terytorialnie siedem gmin o charakterze wiejskim lub miejsko-wiejskim: Dębowa Kłoda, Jabłoń, Milanów, Ostrów Lubelski, Parczew, Podedwórze, Siemień. Sześć gmin leży w powiecie parczewskim, jedna (Ostrów Lubelski) w powiecie lubartowskim. Łączna liczba mieszkańców wynosi 38 773.

W latach 2009-2015 LGD wdrażała Lokalną Strategię Rozwoju w ramach której dysponowała budżetem w kwocie 4.631.532,00 zł. Ze złożonych do LGD wniosków o dofinansowywanie zostało wybranych przez Radę LGD do dofinansowania i zrealizowanych projektów na łączną kwotę 4.429.209,23 zł., co stanowiło 96 % budżetu na wdrażanie LSR.

LGD organizowała wiele inicjatyw lokalnych i regionalnych: imprezę Jagiellońskie Smaki i Przysmaki, Biegi Jagiellońskie, konkursy kulinarne, jarmarki pszczelarskie, konkursy „Zostań przedsiębiorcą” – 4 edycje, konkursy plastyczne, oraz wydawała publikacje dot. obszaru. LGD zrealizowała projekty współpracy pn. „Wirtualny Obszar Turystyczny”. Spacer wirtualny powstał we współpracy z trzem partnerami tj.: Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Zaścianek Mazowsza”, Lokalną Grupą Działania „Zielone Mosty Narwi”, Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Orzyc-Narew”. Głównym celem operacji było przedstawienie obszaru partnerskich LGD poprzez pokazanie zasobów kulturowych, historycznych

i przyrodniczych. LGD JP była liderem przedmiotowego projektu. LGD aktywnie pozyskiwała środki zewnętrzne i realizowała następujące projekty:

- „Lokalna akademia aktywności", skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W ramach projektu przeszkolono 50 uczniów z 5 szkół ponadgimnazjalnych z obszaru funkcjonowania LGD z zakresu realizacji projektów, wyłoniono z każdej grupy po 2 liderów, którzy wzięli udział w zajęciach mających na celu wyposażenie ich w praktyczne umiejętności, niezbędne do zarządzania projektami oraz realizację mikro – projektów – każda grupa uczniów wykorzystała kwotę 1200, 00 zł na realizację własnego pomysłu – mikro – projektu, który angażował wszystkich uczestników, dając im możliwość aktywnego działania w celu rozwiązania, wcześniej zdefiniowanych, konkretnych problemów młodzieży szkolnej i społeczności lokalnej. Projekt był realizowany ze środków FIO.
- „Nowi na Szlaku" – w ramach przedsięwzięcia zrealizowano w sumie 4 panele szkoleniowe dla 10 osób bezrobotnych z obszaru gminy Parczew. Głównym zadaniem było przeprowadzenie kursu gastronomicznego „Jagiellońskie smaki i przysmaki", na którym przygotowywano tradycyjne potrawy i napoje. W ramach warsztatów „Kuźnia optymizmu" uczestnicy zdobyli umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej. Dodatkowo zorganizowano spotkania ze stylistą i fryzjerem, aby poprawić wizerunek osobisty uczestników projektu oraz objęto ich indywidualnym doradztwem zawodowym i psychologicznym. Na zakończenie odbył się „Kiermasz umiejętności" celem zaprezentowania kwalifikacji nabytych w trakcie trwania projektu. Na spotkanie zaproszono pracodawców z branży gastronomicznej oraz przedstawicieli środowiska lokalnego. Projekt był realizowany ze środków EFS.
- „Skuteczne organizacje pozarządowe" – projekt szkoleniowy dla 26 przedstawicieli NGO z zakresu promocji, zarządzania i pozyskiwania środków finansowych, którego celem było wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych. Projekt był realizowany ze środków FIO.

Fundacja Rozwoju Regionu Łukta

Fundacja Rozwoju Regionu Łukta jest organizacją pozarządową działającą od 5.07.1995 roku. Powstała na bazie Polsko–Szwajcarskiego Programu Regionalnego, który działał w Polsce w latach 1992-1998. Był to okres przeobrażeń i przekształceń ustrojowych oraz gospodarczych w naszym kraju, a Program Regionalny wspierał te przemiany i pomagał w przejściu do gospodarki rynkowej. Fundacja Rozwoju Regionu Łukta przejęła główne założenia projektu, które realizuje do dnia dzisiejszego. Główne cele Fundacji to:

1. wspieranie przedsiębiorczości w regionie Warmii i Mazur poprzez udzielanie pożyczek, świadczenie usług doradczych, informacyjnych i szkoleniowych,
2. wspieranie inicjatyw lokalnych wpływających na rozwój regionu np. tworzenie wiosek tematycznych, udzielanie stypendiów dla zdolnej młodzieży,
3. wspieranie istniejących i tworzenie nowych struktur lokalnych oraz aktywne uczestnictwo Fundacji w ich działalności.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom społecznym, w okresie mijających 18 lat działalności, Fundacja sukcesywnie poszerzała i rozwijała zakres swojej działalności o różne przedsięwzięcia. Fundacja posiada certyfikat Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:2009, jest członkiem Krajowego Systemu Usług dla MSP i Regionalnego Sytemu Usług – Sieć InnoWaMa.

Fundacja Rozwoju Regionu Łukta jest również aktywnym partnerem innych organizacji, a mianowicie: Polskiego Związku Funduszy Pożyczkowych, Związku Stowarzyszeń „Kraina Drwęcy i Pasłęki", Lokalnej Organizacji Turystycznej „Kraina Nieodkrytych Tajemnic", Sieci Wspierania Rozwoju Lokalnego HEROLD, Konsorcjum Funduszy Pożyczkowych na Warmii i Mazurach.

W 2009 roku Fundacja w konkursie „Godni Naśladowania", organizowanym przez Radę Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, zajęła pierwsze

miejsce w kategorii na najlepszą inicjatywę organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego. Również w tym samym roku, w konkursie „Aktywni i Skuteczni 2008" na najlepszą inicjatywę organizacji pozarządowych powiatu ostródzkiego, organizowanym przez Radę Organizacji Pozarządowych Powiatu Ostródzkiego, FRRŁ przyznano nagrodę.

Głównym przedmiotem działalności Fundacji jest wspieranie przedsiębiorczości poprzez działalność funduszu pożyczkowego, usługi informacyjne, doradcze i szkoleniowe. Od początku działalności funduszu udzielono 726 pożyczek na kwotę ok. 54 mln. Klienci dzięki pożyczkom zakupili urządzenia i maszyny, środki transportu, wybudowali bądź zmodernizowali swoje zakłady oraz wprowadzili na rynek nowe produkty. Większość z nich obecnie prosperuje bardzo dobrze, a co najważniejsze wracają do nas po kolejne pożyczki inwestując w rozwój swoich zakładów. W 2003 roku Fundacja po raz pierwszy uzyskała dofinansowanie na fundusz pożyczkowy w wysokości 800 tys. złotych z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Następnie dwukrotnie otrzymała dotację na dokapitalizowanie funduszu pożyczkowego ze środków Unii Europejskiej, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw o łącznej wartości 8 mln złotych. W kolejnym okresie programowania uzyskała środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury w wysokości 7,980 tys. zł.

Fundacja od 2005 roku prowadzi usługi informacyjne dla sektora MSP na którą w latach 2007-2008 otrzymała dofinansowanie w ramach SPO WKP. W celu umocnienia Fundacji i poprawy świadczonych usług w 2011 roku pozyskano dotację na realizację projektu pn. „Centrum Wspierania Przedsiębiorczości – rozwój instytucjonalny Fundacji Rozwoju Regionu Łukta – instytucji otoczenia biznesu" dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury. Głównym zadaniem była adaptacja nieużytkowanego poddasza budynku Fundacji na pokoje biurowe oraz zakup niezbędnego wyposażenia biurowego i sprzętu komputerowego. Dzięki dofinansowaniu powstało „Centrum Wspierania Przedsiębiorczości", które funkcjonuje od stycznia 2012 roku. Centrum świadczy nieodpłatne usługi

informacyjne z zakresu: zakładania działalności gospodarczej, finansowania działalności gospodarczej, księgowości, promocji i marketingu, a także budowania strategii rozwoju firmy.

Ważną działalnością Fundacji jest prowadzenie programów stypendialnych dla zdolnej młodzieży. Są to:

- Fundusz Stypendialny „Równe Szanse" prowadzony przy wsparciu Fundacji im. Stefana Batorego i samorządów lokalnych: Łukta, Ostróda, Gietrzwałd, Miłomłyn, Morąg.
- Program Agrafka Agory realizowany z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce i Fundacją Agory.
- Program Stypendiów Pomostowych Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości w Łodzi.

Fundacja Rozwoju Regionu Łukta oprócz wyżej wymienionych zadań realizuje wiele różnych projektów mających na celu rozwój lokalnej społeczności. W okresie od 2001 roku Fundacja pozyskała z różnych źródeł zewnętrznych dotacje w wysokości ok. 1,2 mln. zł na realizację projektów miękkich z dziedzin związanych z edukacją, promowaniem Unii Europejskiej, bezrobociem.

Od lipca 2010 roku realizujemy projekt „Od pomysłu do wioski tematycznej tylko jeden krok!" dofinansowany ze środków Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Wieś tematyczna to wieś, której rozwój podporządkowany jest wiodącemu tematowi. Wieś dzięki temu staje się niepowtarzalna i jedyna w swoim rodzaju. Takie właśnie wsie Fundacja wykreowała w ramach projektu. Są to: Łukta – „Wioska Lipowych Skrzatów, Idzbark – „Wioska Pana Twardowskiego", Stare Jabłonki – „Wioska Jabłkowych Smaków", Mostkowo – „Kraina Wyobraźni". W ramach projektu zostały przeprowadzone warsztaty z budowania strategii, spotkania z animatorami społecznymi, warsztaty rękodzielnicze, wyjazdy studyjne. Uczestnicy projektu organizowali różne plenery

tematyczne, na których prezentowali swoje produkty lokalne. Projekt został zakończony konferencją podsumowującą, w której udział wziął dr Wacław Idziak – prekursor wsi tematycznej.

Poza realizacją własnych inicjatyw, Fundacja wspierała lokalne i regionalne przedsięwzięcia innych organizacji i instytucji. W okresie dotychczasowej działalności udzielono bezzwrotną pomoc finansową na kwotę ponad 700 tys. zł, w tym między innymi na rozbudowę budynku Gimnazjum w Miłomłynie, na rozbudowę bazy szkolnej w Łukcie z przeznaczeniem na Gimnazjum, na zakup aparatu do znieczuleń dla szpitala w Morągu oraz na promocję regionu Mazur Zachodnich.

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa działania (KE LGD) – to jedno z ponad 300 lokalnych partnerstw terytorialnych, zwanych lokalnymi grupami działania, w Polsce[2]. Jest dobrowolnym, samorządnym oraz trwałym zrzeszeniem osób fizycznych i prawnych. Głównym źródłem finansowania stowarzyszenia jest Oś 4 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania zostało powołane do istnienia 18 stycznia 2006 roku przez 34 członków założycieli. Zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym 20 lutego 2006 roku. Natomiast organizacja ta uzyskała status organizacji pożytku publicznego 2 kwietnia 2007 roku.

W chwili utworzenia, w 2006 roku, Stowarzyszenie łączyło 10 gmin z 3 powiatów. W Powiecie Elbląskim gminy Elbląg, Gronowo Elbląskie, Markusy, Rychliki. W Powiecie Iławskim gminy Iława, Kisielice, Susz, Zalewo. W Powiecie Ostródzkim gminy Małdyty i Miłomłyn. W późniejszym czasie obszar ten powiększył się o dwie dodatkowe gminy. W 2007 roku do stowarzyszenia dołączyła Gmina Pasłęk, natomiast w 2011 powiększyła się

o Gminę Godkowo, nadając KE LGD obecny kształt. Łączna powierzchnia oddziaływania stowarzyszenia wynosi 2414 km², na których zamieszkuje ponad 94 tys. ludzi.

Zarząd jest wybierany i odwoływany przez Walne Zebranie Członków i składa się z prezesa, wiceprezesa, skarbnika oraz dwóch członków. Do obowiązków Zarządu można zaliczyć:

- reprezentowanie stowarzyszenia i działanie w jego imieniu
- zwoływanie Walnego Zebrania Członków
- przygotowanie Lokalnej Strategii Rozwoju
- przygotowywanie i realizacja projektów w statutowym obszarze działań stowarzyszenia
- prowadzenie biura stowarzyszenia
- ustalenie regulaminu organizacyjnego Zarządu i biura

Do reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych jest upoważniony prezes lub wiceprezes Zarządu wraz ze Skarbnikiem działających łącznie lub 2 innych członków Zarządu z prezesem lub wiceprezesem działających łącznie.

Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym stowarzyszenia. Może składać się z przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i od 1 do 3 członków wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie Członków. Do najważniejszych kompetencji Komisji Rewizyjnej można zaliczyć:

- sprawowanie bieżącej kontroli w Lokalnej Grupie Działania
- składanie wniosków o udzielenie absolutorium Zarządowi na Walnym Zebraniu Członków
- badanie zgodności działań stowarzyszenia z jego celem, zadaniami statutowymi oraz uchwałami Walnego Zebrania Członków
- badanie prawidłowości działań finansowych pod względem rzetelności i gospodarności

Rada jest organem decyzyjnym stowarzyszenia i może składać się przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz od 11 do 13 członków wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie Członków. Rada wybiera projekty, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów Lokalnej Strategii Rozwoju.

Biuro Stowarzyszenia jest jednostką organizacyjną podlegająca Zarządowi. Do głównych zadań Biura należą:

- promocja obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju oraz Lokalnej Grupy Działania
- informowanie o konkursach w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju, przyjmowanie wniosków i doradztwo przy ich opracowywaniu, realizacji i rozliczaniu
- obsługa administracyjna i prawna organów LGD oraz Rady Stowarzyszenia
- obsługa prawna organów LGD oraz Rady Stowarzyszenia
- obsługa finansowa LGD, w tym rozliczenia zadań realizowanych w ramach dotacji i wniosków o płatność

Ponadto w celu urzeczywistnienia przyjętej w LSR wizji wypracowano misję, która brzmi "Jesteśmy po to, żeby zaktywizować społeczność lokalną na rzecz wdrożenia Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego".

Całkowity budżet Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego wynosi 23 483 320 zł, w tym limit dotacji z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich wynosi 19 120 621 zł. Środki zostały podzielone na 4 działania: "tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw", różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej", "odnowę i rozwój wsi", "małe projekty". Ponadto w ramach środków budżetowych na funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania wyodrębniono środki na realizację "funkcjonowania LGD, nabywania umiejętności i aktywizacji" oraz "projektów współpracy".

Realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego przez beneficjentów operacji oraz działania biura LGD zostawiają trwały ślad w postaci odnowionych, wybudowanych i wyposażonych wiejskich świetlic, placów zabaw, centrów wsi, wydanych publikacji, stworzonych miejsc pracy i nowych usług. Wartością dodaną

zrealizowanych zadań jest integracja mieszkańców i pobudzona aktywność w kierunku poprawy estetyki i wizerunku obszarów wiejskich. Poza realizacją lokalnej strategii rozwoju przez beneficjentów operacji, nasze działania skupiają się wokół szkolenia liderów wiejskich, które dają im odwagę do działania. Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania zajmuje się promocją turystyczną obszaru i znakowaniem szlaków rowerowych. Całość działań przedsięwziętych przez LGD zwiększa atrakcyjność obszaru i poprawia jakość życia na obszarach wiejskich. W latach 2009 - 2014 ogłoszono 27 konkursów na dotacje dla Beneficjentów operacji. W ramach tych konkursów wpłynęło 466 wniosków na łączną kwotę dotacji 30 822 056,83 zł. Na koniec III kwartału 2014 roku zostało zawartych 189 umów na wartość 10 577 723 zł. Odzyskano środki w 175 operacjach na kwotę 8 014 811,93 zł. W 2009 - 2014 zadania zrealizowane, rozliczone i odzyskane środki przez beneficjentów dotyczyły:

- utworzenia 17 obiektów sportowo - rekreacyjno - turystycznych
- budowy, modernizacji lub wyposażenia 53 świetlic wiejskich, obiektów kultury, bibliotek
- organizacji 44 imprez
- organizacji 68 szkoleń
- utworzenia lub odnowienia 36 placów zabaw, centrów wsi, parków
- odnowionych 9 zabytków, w tym kościoła w Przezmarku, Kwietniewie, Mariance, Pasłęku
- utworzenia 7 miejsc pracy i 4 nowych usług w gospodarstwach rolnych
- wydania 5 publikacji
- zagospodarowania 4 plaż, przystani, kąpielisk
- utworzono 1 Punkt Informacji Turystycznej i 1 produkt turystyczny.

Ponadto Stowarzyszenie przyczyniło się do rozwoju obszarów wiejskich poprzez:

- Opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2009 -2015 dla Gmin: Elbląg, Godkowo, Gronowo Elbląskie, Iława, Kisielice, Małdyty, Markusy, Miłomłyn, Pasłęk, Rychliki, Susz, Zalewo

- Wspieranie działań na rzecz realizacji LSR dla obszaru wymienionych 12 gmin
- Promocja obszarów wiejskich położonych w ww. gminach
- Upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich położonych w ww. gminach.

Lokalna Grupa Działania Ziemia Zamojska

Historia partnerstwa „Ziemia Zamojska" sięga listopada 2007 roku. Podczas spotkania, którego inicjatorami były Gmina Skierbieszów oraz grupa podmiotów zainteresowanych stworzeniem Lokalnej Grupy Działania, zawiązała się grupa inicjatywna na rzecz utworzenia partnerstwa opartego na podejściu Leader. Wykorzystując dotychczasowe doświadczenia we wspólnym rozwiązywaniu problemów oraz posługując się najlepszymi wzorcami funkcjonowania partnerstwa w Europie na przełomie grudnia 2007 i stycznia 2008 roku rozpoczęto budowę Lokalnej Grupy Działania, którą nazwano „Ziemia Zamojska". W ramach rozmów z poszczególnymi gminami zainteresowanymi przystąpieniem do partnerstwa określono zasięg terytorialny LGD, który obecnie obejmuje następujące gminy:

-Gmina Grabowiec;

-Gmina Komarów-Osada;

-Gmina Łabunie;

-Gmina Miączyn;

-Gmina Sitno;

-Gmina Skierbieszów;

-Gmina Stary Zamość.

Podczas spotkań poprzedzających zebranie założycielskie omówione zostały zasady współpracy, wyznaczono osoby odpowiedzialne w poszczególnych gminach za koordynację

działań związanych z realizacją projektu oraz dokonano identyfikacji potencjalnych partnerów. Dzięki przeprowadzonym w poszczególnych gminach rozmowom, pozyskano chętne do pracy nad strategią organizacje, instytucje oraz firmy. Działając już we współpracy z tymi podmiotami, nakreślono możliwości działań i sposób organizacji LGD. W dniu 14-01-2008 roku podczas zebrania założycielskiego w pełni ukształtowany został skład Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Zamojska". Ustalono również, kto będzie reprezentował poszczególne instytucje i organizacje członkowskie w poszczególnych jej organach. Na zebraniu założycielskim ustalono kierunki działań mające na celu rejestrację stowarzyszenia oraz podjęto decyzje o rozpoczęciu prac nad stworzeniem Lokalnej Strategii Rozwoju dla LGD „Ziemia Zamojska".

Prace nad opracowaniem Strategii rozpoczęto od spotkań w poszczególnych gminach, które są członkami LGD. Działając już we współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi w poszczególnych gminach za działa na rzecz opracowania strategii przełomie stycznia i lutego 2008 roku przeprowadzono 14 spotkań informacyjnych z mieszkańcami terenów wiejskich Powiatu Zamojskiego, w których udział wzięło ponad 200 mieszkańców. Podczas spotkań spośród mieszkańców wsi wyłoniono też kolejnych partnerów do budowania strategii. W pierwszej turze spotkań zostały przedstawione cele i zadania Lokalnej Grupy Działania z identyfikacją problemów analizą SWOT. W trakcie ich trwania przeprowadzono także warsztaty, których celem było rozpoznanie głównych problemów i celów rozwojowych obszaru. W kolejnej turze spotkań przedstawiono analizę celów i problemów wynikających z przeprowadzonych warsztatów oraz ustosunkowano się do pomysłów i uwag zgłoszonych przez uczestników spotkań.

W czerwcu 2015 roku do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Ziemia Zamojska" przystąpiły dwie gminy: Nielisz i Sułów. W związku z tym obszar naszego LGD wynosi obecnie 9 gmin: Grabowiec, Komarów Osada, Łabunie, Miączyn, Nielisz, Skierbieszów, Sitno, Stary Zamość oraz Sułów. Wspólnie z nowymi członkami przygotowujemy się do pozyskania funduszy na realizację Lokalnej Strategii Rozwoju w nowym okresie programowania na lata 2014 – 2020.